

Satan a jeho spojenci

Texty na tento týden

Zj 13; 17,8; Da 7,24; 2Te 2,2–12; Zj 12,14–16; 1Kr 18,38

Základní verš

„Drak v hněvu vůči té ženě rozpoutal válku proti ostatnímu jejímu potomstvu, proti těm, kdo zachovávají příkázání Boží a drží se svědectví Ježíšova.“ (Zj 12,17)

Zjevení 12 popisuje satanův útok proti věrnému Božímu lidu, který v sobě zahrnuje i pronásledování pohanským a později papežským Římem během období 1 260 dnů neboli let (538–1798; viz Zj 12,6.13.14 a lekce 7 v části na úterý). Zjevení 13 detailněji popisuje satanovy útoky během křesťanských dějin. Satan při nich využíval dvou spojenců, kteří jsou zobrazeni jako šelmy. Na konci času se pod satanovým vedením drak a obě šelmy sjednotí, aby se postavili na odpor Božím vykupitelským aktivitám a získali si oddanost celého světa.

Při našem dalším studiu musíme být opatrní. Dosud jsme totiž mluvili o událostech, které se již v minulosti staly. Je snazší vykládat proroctví, která se již naplnila. Ale když se dostáváme k proroctvím, která se teprve mají naplnit (jak o tom budeme hovořit v části na úterý), potřebujeme určitou míru zdrženlivosti a opatrnosti. Bůh nám ukazuje, co se bude dít na konci času, abychom pak nebyli překvapeni. Nesdělujeme však každý detail, který bychom rádi znali.

Vždy musíme mít na paměti, že ačkoli nám tato proroctví přibližují události, které se mají na konci odehrát, nepřinášejí nám všechny detaily o tom, *kdy* a *jak* se závěrečné události stanou. Potřebujeme být proto opatrní a nerozvíjet spekulace, o kterých proroctví nic neříkají. Nezapomeňme, že proroctví z knihy Zjevení sledují praktický cíl: naučit nás, jak máme dnes žít a jak se máme připravit na budoucnost.

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

ŠELMA Z MOŘE

¹Tu jsem viděl, jak se z moře vynořila dravá šelma o deseti rozích a sedmi hlavách; na těch rozích deset královských korun a na hlavách jména urážející Boha. ²Ta šelma, kterou jsem viděl, byla jako levhart, její nohy jako tlapy medvěda a její tlama jako tlama lvi. A drak jí dal svou sílu i trůn i velikou moc. ³Jedna z jejích hlav vypadala jako smrtelně raněná, ale ta rána se zahojila. A celá země v obdivu šla za tou šelmou; ⁴klekali před drakem, protože dal té šelmě svou moc, a klekali také před šelmou a volali: „Kdo se může rovnat té dravé šelmě, kdo se odváží s ní bojovat?“ (Zj 13,1–4)

Osobní studium

Jak je vyobrazena šelma z moře? Jak rozumíš použitým symbolům? Jakými fázemi své existence šelma prochází?

Jan sleduje, jak z moře vystupuje prapodivná šelma. V Bibli je šelma symbolem politické moci. Popis šelmy z moře ukazuje na politickou moc, jejímž hlavním rysem je náboženství. To symbolizuje hustě obydlené oblasti Evropy, z nichž šelma povstává k moci po pádu Římské říše (viz Zj 17,15).

Jan popisuje šelmu postupně, jak se vynořuje z vody. Má sedm hlav a deset rohů – stejně jako drak ve Zj 12,3.4, což naznačuje velmi blízké propojení s pohanským Římem. Na hlavách šelmy jsou rouhavá jména a na rozích královské koruny (diadémy – vyjadřující královskou hodnost). Hlavy šelmy představují království, která satan využil k pronásledování Božího lidu v průběhu dějin (Zj 17,9–11). Urážlivá jména poukazují na božské tituly, na které si šelma dělá nárok. Obraz deseti rohů nás vede k textu Da 7,24, kde deset rohů symbolizuje národy, které povstaly na ruinách Římské říše. Tyto charakteristiky šelmy z moře poukazují na papežský systém, který byl pokračovatelem Římské říše.

Šelma z moře se podobá levhartovi, nohy má jako medvěd a tlamu jako lev. Spojuje

v sobě charakteristiky čtyř zvířat (symbolů světových mocností) z Da 7,2–7, která představují Babylon, Médo-Persii, Řecko a Řím. Jan je však uvádí v opačném pořadí a ukazuje, že šelma z moře úzce souvisí se čtvrtou šelmou v Da 7, Římskou říší.

Stejně jako dal Otec dává svůj trůn a svou moc Kristu (Zj 2,27), dává drak (pohanská Římská říše vedená satanem) moc, trůn a velkou autoritu šelmě a ustanovuje ji svým spoluvládcem a zástupcem na zemi.

Zj 13,5–7 ukazuje, že období, během kterého bude šelma křesťany pronásledovat, má trvat dvaadvacet „měsíců“. Jak jsme si již ukázali, pronásledování ženy mělo trvat „čas a časy a polovina času“, což je vlastně tři a půl „času“ neboli prorockého tři a půl roku (Zj 12,13.14; srovnej s Da 7,25). Dvaadvacet prorockých „měsíců“ (pokud měsíc má třicet dní) představuje 1 260 dnů/let (Zj 12,6). Můžeme tedy konstatovat, že všechna tři období – „čas, časy a půl času“, dvaadvacet „měsíců“ a 1 260 „dní“ – odkazují na stejné období 1 260 let. Tato fáze končí, když je jedna z hlav šelmy smrtelně zraněna. Uzdravení této „smrtné rány“ pak ukazuje na dobu po roce 1798, kdy se šelma uzdraví a obnoví se její moc. Tato skutečnost vyvolá úžas a obdiv světa, který draka i šelmu začne uctívat.

Aplikace

Jak bys shrnul informace obsažené v dnešním studiu? Jak bys je vysvětlil svému příteli? Kterou myšlenku považuješ za nejdůležitější?

PŮSOBNÍ ŠELMY Z MOŘE

⁵A bylo jí dáno [šelmě], aby mluvila pyšně a rouhavě a měla moc po čtyřicet dva měsíce. ⁶A tak otevřela ústa a rouhala se Bohu, jeho jménu i jeho příbytku, všem, kdo přebývají v nebi. ⁷A bylo jí dáno, aby vedla válku proti svatým a aby nad nimi zvítězila. Dostala moc nad každým kmenem, národem, jazykem i rasou; ⁸budou před ní klekat všichni obyvatelé země, jejichž jména nejsou od stvoření světa zapsána v knize života, v knize toho zabitého Beránka. (Zj 13,5–8)

Osobní studium

Zjevení 13,5 upřesňuje časové období pronásledování, o kterém jsme mluvili včera. Čtyřicet dva měsíce, kdy měla šelma moc, je stejně dlouhé časové období jako 1 260 dní/let pronásledování ženy (církve), o kterém se hovoří ve Zj 12,6.14. (Prorocký den symbolizuje rok – Nu 14,34 a Ez 4,6. Viz také část na úterý v 7. lekci.) Rok 538 označuje počátek prorockého období, během kterého římská církev – v čele s papežem – ustanovila samu sebe za duchovní autoritu a během celého středověku pak vládla západnímu světu. Až události Velké francouzské revoluce zasadily v roce 1798 šelmě smrtelnou ránu. Nastal tak dočasný konec represivní vlády církve, která byla v mnoha zemích státním náboženstvím.

Porovnej verše Zj 13,5–8 s texty Da 7,24.25 a 2Te 2,2–12. Které společné charakteristiky můžeš najít v působení šelmy z moře, malého rohu a člověka nepravosti? Jak bys vlastními slovy popsal jejich jednání?

Jednání šelmy z moře během prorockého období 1 260 dnů/let je charakterizováno

jako rouhání. Rouháním jsou v Novém zákoně označeny takové aktivity, kterými se někdo prohlašuje za rovného Bohu (J 10,33; Mt 26,63–65) a nárokuje si jeho autoritu (Mk 2,7). Šelma z moře se rouhá Bohu, jeho jménu, jeho příbytku a také všem, kdo přebývají v nebi (Zj 13,6). Božím příbytkem je nebeská svatyně, v níž Kristus koná v náš prospěch a pro naši záchranu. Šelma z moře se snaží zničit a popřít Ježíšovu službu tím, že se jí pokouší nahradit lidským kněžským systémem. Ten je postaven na tvrzení, že dokáže zprostředkovat odpuštění hříchů a spasení. Tuto moc však má jen Bůh, a proto jde o rouhání.

Zj 13 ukazuje na období největšího odpadnutí v křesťanství, které se uskutečnilo, když si římský katolicismus s papežem v čele začal nárokovat postavení a moc, které náleží jen Bohu. Ti, co se Římu odmítli podříditi, zakoušeli pronásledování. Ačkoliv se dnes takové výroky mohou jevit jako nepřijemné, nebo dokonce fanatické, současnost nemůže vymazat historii, ať už by si to někteří lidé jakkoli přáli.

Aplikace

Jak můžeme zůstat věrni prorockým, která hovoří o nesprávném jednání církve, a zároveň zůstat vlídnými a citlivými, když o těchto pravdách říkáme druhým?

ŠELMA ZE ZEMĚ

Vtom jsem viděl jinou šelmu, jak vyvstala ze země: měla dva rohy jako beránek, ale mluvila jako drak. (Zj 13,11)

Osobní studium

První polovina Zj 13. kapitoly popisuje mocnost, která byla aktivní během 1 260 dnů/let. Události během Velké francouzské revoluce zasadily tomuto nábožensko-politickému systému smrtelnou ránu. Tato rána však bude nakonec uzdravena a celý systém znovu ožije. Druhá polovina kapitoly popisuje, jak se toto uzdravení vlastně uskuteční.

Uvažuj o textu Zj 13,11. Jak je charakterizována druhá šelma? Přemýšlej o této šelmě v kontextu veršů Zj 12,14–16. Jaký význam má podle tebe skutečnost, že tato druhá šelma vychází ze země?

Jan sleduje, jak ze země vystupuje další šelma. Tato šelma je opět světovou mocností a má podobný vliv jako první šelma. Na rozdíl od šelmy z moře, jejíž vzhled nahání hrůzu, se šelma ze země alespoň na první pohled může zdát neškodná. Dozvídáme se o ní, že má „dva rohy jako beránek“ (Zj 13,11). Beránek je ve Zjevení symbolem Krista. Na základě tohoto popisu se tedy zdá, že šelma je podobná Ježíši.

Šelma ze země přichází z oblasti, která ochránila ženu (symbol pravé Boží církve) před pronásledováním draka na konci prorockého období 1 260 dnů/let (Zj 12,14–16). Šelma ze země je na scéně novým hráčem. Povstává jako světová mocnost právě v době, kdy šelma z moře utrpí smrtelnou ránu. Znamená to, že šelma ze země bude působit během doby konce.

„Který národ Nového světa nabýval v roce 1798 na moci, začal růst k síle a velikosti a obracet na sebe pozornost světa? Výklad symbolu neoponechává žádná otazníky; údaje proctví odkazují na jediný národ – na Spojené státy americké.“ (GC 440; VDV 289)

Zjevení 13,11 ukazuje, že Spojené státy – byť převážně protestantské – začnou nakonec mluvit jako drak, jako samotný satan. Zároveň budou mít celosvětový vliv, podobně jako ho měla Římská říše. Tato mocnost z konce času bude sloužit jako nástroj, který povede celý svět k uctívání první šelmy, jež utrpěla smrtelnou ránu. Spojené státy, které svého času poskytovaly pronásledované církvi ochranu a útočiště, se nakonec při událostech na konci času změní v pronásledovatele.

Aplikace

Když věřící poprvé ztotožnili Spojené státy s druhou šelmou ze Zjevení 13, neměly ani zdaleka takovou moc a vliv, jako mají dnes. Jak ti tato skutečnost pomáhá identifikovat právě Spojené státy jako mocnost popsanou v uvedeném proctví?

OBRAZ ŠELMY

¹¹Vtom jsem viděl jinou šelmu, jak vyvstala ze země: měla dva rohy jako beránek, ale mluvila jako drak. ¹²Z pověření té první šelmy vykonává veškerou její moc. Nutí zemi a její obyvatele, aby klekali před první šelmou, které se zahojila její smrtelná rána. ¹³A činí veliká znamení, dokonce i oheň z nebe nechá před zraky lidí sestoupit na zem. (Zj 13,11–13)

Osobní studium

Jak ti mohou verše 1Kr 18,38 a Sk 2,3 pomoci pochopit charakteristiku šelmy podobné beránku a její svádění a lži, z nichž největší bude seslání ohně z nebe?

Šelma podobná beránku je schopna předváděním zázraků přesvědčit o pravdivosti svých slov mnoho lidí – a to i přesto, že její tvrzení nejsou ve shodě s Písmem. „Pomocí spiritizmu bude konat zázraky, uzdravovat nemocné a předvádět nesporně nadpřirozené úkazy.“ (GC 588; VDV 489) Tyto zázraky pomohou šelmě podobné beránku přesvědčit obyvatele země, aby vytvořili obraz šelmy z moře, kterou zasáhla smrtelná rána. Tak vytvoří systém státního náboženství připomínající středověké křesťanství pod taktovkou papežství.

Uzdravení šelmy z moře ukazuje na obnovu římského papežství jako nábožensko-politické moci. Šelma podobná beránku začne mluvit jako drak a bude využívat moc šelmy z moře. Stane se stejně nepřátelskou, jako byla ona.

„Tato nařízení budou v přímém rozporu se zásadami její vlády, jejími svobodnými institucemi, jasnými principy obsaženými v Prohlášení nezávislosti, s duchem ústavy. ... Rozpor mezi zásadami a jednáním není větší, než jak jej vyjadřuje proroctví. Šelma s beráncími rohy je sice na pohled čistá, laskavá a neškodná, ale přitom mluví jako drak...“

„Rozkazuje obyvatelům země, aby postavili sochu té šelmě.“ Tím je jasně udána for-

ma vlády, v níž zákonodárná moc spočívá v rukou lidu. Je to nejpřílehlavější potvrzení toho, že uvedené proroctví označuje Spojené státy.

Co však představuje socha nebo také obraz šelmy? Jak má vypadat? Jde o napodobení první šelmy, které zhotoví šelma s dvěma rohy. Říká se o ní, že je sochou šelmy. Abychom poznali, jak socha vypadá a jak má být vytvořena, musíme prozkoumat charakteristiku první šelmy, tedy papežství.

Když raná církev tím, že opustila prostotu evangelia a přijala pohanské obřady a zvyklosti, přestala být čistou církví Ježíše Krista, pozbyla Božího Ducha a Boží moc. Proto, aby ovládla svědomí lidí, hledala pak podporu u světské moci. Výsledkem bylo papežství, církev, která ovládla státní moc a používala ji k prosazování svých záměrů – zvláště pro trestání „kacířství“...

Až se přední církve Spojených států sjednotí v těch bodech věrouky, které všechny zachovávají, a ovlivní stát, aby prosadil jejich nařízení a podpořil jejich ustanovení, tehdy protestantská Amerika vytvoří obraz římské církevní vlády, jehož nevyhnutelným výsledkem bude zavedení civilních trestů pro lidi, kteří se nepodvolí...

„Socha (obraz) šelmy“ představuje onu formu odpadlého protestantismu, která vznikne, až budou protestantské církve hledat pomoc státu k prosazování své věrouky.“ (GC 442–445; VDV 290–292)

Aplikace

Jak na tebe působí předpovězené události? Co je podle tebe nejdůležitější, aby se věrný křesťan nenechal svést?

CEJCH (ZNAMENÍ) ŠELMY

¹⁶A nutí všechny, malé i velké, bohaté i chudé, svobodné i otroky, aby měli na pravé ruce nebo na čele cejch, ¹⁷aby nemohl kupovat ani prodávat, kdo není označen jménem té šelmy nebo číslicí jejího jména. (Zj 13,16.17)

Osobní studium

Zj 13 ukazuje, že šelma podobná beránkovi sehraje v závěrečné krizi důležitou roli. Ve snaze ovládnout přesvědčení a víru lidí nastolí tato mocnost celosvětový náboženský systém.

Uvažuj o úvodních verších v kontextu Dt 6,4–8. Jakou souvislost vidíš mezi Božími příkázáními a cejchem daným na ruku nebo na čelo?

Lidé ze všech společenských vrstev budou nuceni přijmout cejch šelmy na ruku nebo na čelo. Tak jako pečeť označuje ty, které Bůh považuje za svůj lid (Zj 7,3.4; 14,1), tak znamení šelmy označuje ty, kteří uctívají šelmu.

Cejch šelmy není žádným viditelným znamením. Jeho umístění na ruku nebo na čelo připomíná Mojžíšův příkaz, aby si Boží zákon přivázali jako připomínku na ruku a na čelo (Dt 6,8). Pravá ruka souvisí s tím, co děláme, a čelo souvisí s přemýšlením a rozumovým souhlasem. Někteří lidé se rozhodnou přijmout cejch šelmy jen proto, aby unikli nebo se vyhnuli hrozbě smrti, zatímco jiní se duševně i duchovně zcela odevzdají tomuto odpadlému systému.

Základní otázkou závěrečné krize bude, kdo se postaví na Boží stranu a bude jednat a rozhodovat se podle jeho příkázání (Zj 14,12). Především příkázání o zachovává-

ní soboty bude zkouškou poslušnosti Bohu. Jako je sobota poznávacím znakem poslušnosti věrného Božího lidu (Ez 20,12.20), tak je cejch šelmy znakem poslušnosti šelmě.

Jednou z viditelných charakteristik znamení šelmy je snaha nahradit Boží příkázání lidskými příkazy. Nejvýznamnějším důkazem této skutečnosti je lidské ustanovení neděle (Da 7,25) jako dne uctívání, namísto sedmého dne, soboty, kterou ustanovil náš Stvořitel.

Pokus změnit znamení Boží autority je vlastně snahou nárokovat si roli a moc, která náleží jen Bohu. „Znamením šelmy je papežský den odpočinku. ... Když bude vydán dekret, kterým bude do popředí postavena náhrada soboty, a hlasité volání třetího anděla bude lidi varovat před šelmou a jejím obrazem ... tehdy ti, kteří budou i nadále přestupovat příkázání, obdrží znamení šelmy.“ (Ev 234.235)

Zj 13,18 říká: „To je třeba pochopit: kdo má rozum, ať sečte číslice té šelmy. To číslo označuje člověka, a je to číslo šest set šedesát šest.“ Kdo je tímto člověkem? Pavel ho popisuje jako „člověka nepravosti“ (2Te 2,3). Toto označení zaměřuje naši pozornost na papežskou moc symbolizovanou šelmou z moře, jejíž rouhavá jména na hlavách souvisí s božským titulem, na který si šelma dělá nárok. Staví se tak na místo, které na zemi náleží jedině Synu Božímu.

Aplikace

Proč je podle tebe důležité vědět, že v závěrečné době půjde o pravé uctívání a o život ve víře a podle Božích příkázání?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Zjevení ukazuje, že sobota bude na konci dějin znamením poslušnosti a věrnosti Bohu. Musíme však mít na paměti, že pokud dnes někdo Boha uctívá v neděli, neznamená to, že takový člověk má automaticky cejch šelmy. Uctívání neděle se stane **znamením šelmy** až tehdy, když se lidé vědomě rozhodnou stát na Boží straně nebo proti němu. Lidé se rozhodnou pro Boha nebo proti němu. Tato doba je však stále budoucností.

„Nikdo dnes ještě nepřijal znamení šelmy. Čas zkoušky ještě nenastal. Dnes jsou praví a věrní křesťané ve všech církvích – a římskokatolické společenství není žádnou výjimkou. Nikdo není nucen k rozhodnutí dříve, než může přijmout světlo pravdy a pochopit požadavky čtvrtého přikázání. Když však bude vydán dekret vyžadující uctívání nepravé soboty a hlasité volání třetího anděla bude lidi varovat před uctíváním šelmy a jejího obrazu, velmi jasně bude dána hranice mezi pravdou a lží. Tehdy ti, kteří budou pokračovat ve vzpouře a hříchu, přijmou znamení šelmy.“ (Ev 234.235)

Pamatujme na to, že zachovávání neděle dnes nikoho nevede k zatracení, stejně jako svěcení soboty neznamená, že člověk bude spasen. Přichází však čas, kdy se **znamení šelmy** stane důležitým problémem a rozhodnutí se pro správný den uctívání se stane zkouškou věrnosti. Zjevení vyzývá Boží lid, aby se s hledajícím a otevřeným srdcem věnoval studiu Bible a jejich prorocství. Zároveň by měl každý věrný následovník Krista usilovat přinést evangelium těm, kteří se ještě pro Krista nerozhodli.

Otázky k rozhovoru

1. *Když pozorujete situaci, která je dnes ve světě, jaké trendy vnímáte v oblasti náboženství a politiky? Které z nich mohou v konečném důsledku vést k naplnění prorocství ze Zj 13?*
2. *Jaký postoj bychom měli při čekání na druhý příchod Krista zaujmout vůči jiným křesťanům? Uvažujte o následující radě: „Naši kazatelé by se měli přiblížit ke kazatelům jiných denominací. Modlete se za tyto lidi, za které se přimlouvá i Kristus. Spočívá na nich velká zodpovědnost. Jako Kristovi poslové bychom měli projevit hluboký, opravdový zájem o tyto pastýře stáda.“ (6T 78)*
3. *Jak bychom se v našem postoji vůči křesťanům jiných denominací měli vyhýbat nadřazenosti a nekřesťanskému duchu? Jak bychom měli prokazovat respekt k nim a k jejich osobní víře, aniž bychom sami dělali kompromisy?*

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, přibuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy: